

ماشيك
روزنامه
شماره: ۹۲۱

'TACHINK'
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏԻՎ	ՉԵՑ.	ՃԱ.
1912 թ.	80	4022	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	40	222
ԱՐՏԱՄԱՆԸՄԱՆ	25	13	37

Ն ստանիստ պէտք է ուղղել իմացութեամբ
Հ. ՄԱՄՈՐԻԱՆ - ՍՄՐՆԵ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԲՈՒՅԱԾ ԱՆՊԱՆԻՍՆ

Այս պահուստ խառնուրդ պատերազմէն աւելի Օսմ. Կառավարութիւնը զրադեցնողն է Արպանիստ:

Կր կարծուէր թէ Արպանիստը կարգ մը պահանջներէն վերջ, որոնց մէջ մեծ տեղ կը բռնէր Սալիտ փաշայի Դահ-լիճին անկումը, Օսմ. Խորհրդարանի լուծումը եւայլն. Արպանիստը պիտի հանդարտէին, բայց անոնք ոչ միայն չի հանդարտեցան դեռ, այլեւ աւելի սուր բնաւորութիւն ունեցող հանգամանքներով իրենց խոտովութիւնները կը շարունակեն: Արեւի թէ անոնք որչա՞նչ նպատակի մը իրականացման կը ձգտեն, իսկ ինչ է այդ նպատակը. յստակ չէ:

Կարելի չէ չի կասկածիլ թէ արտաքին և ներքին զրգումներ մեծ բաժին չունենան Արպանիստի խոտովութեանց մէջ, քանզի արեւելքի ձեռքերը անոնք են, որոնք նոյն իսկ իրարմէ տարբեր ուղղութեամբ կը շարժին: Մաս մը Արպանիստը բացարձակ ինքնորոշութիւն ձեռք ձգելու կողմն են. իսկ ուրիշներ՝ իրենց հաւատարիմ հպատակութիւնը կարտաշայտեն բարենորոգմանց անյաւազելի իրենց սկսնակներով:

Բարենորոգմանց համար Արպանիստը զարգող յանձնախումբը կարելիք ըրած է և կընէ անոնց պահանջներուն գոհացում ապով ըստ կարելիոյն, բնական է երբեմն մեղմելով և կախաւորելով անոնց ծառայող պահանջները: Բայց անոնք նշանախնայ մը անգամ չեն ուզեր փոփոխել և բարեկարգել յանձնաժողովին յայտարարած են թէ իրենց պահանջներուն մէջ ունի փոփոխութիւն չեն ընդունիր:

Վերջերս այդ պահանջները ախտափշտացան որ, կարելի է ըսել՝ օրնոր. Արպանիստի պահանջները Այդ պահանջները հիմա արդէն հասած են տասնհարիւր, որոնց մէջ զինուոր տեղ կը բռնեն ի մէջ այլոց՝ Իթիթիստի կուսակցութիւնը բոլորովին ցրուել և ջնջել անոր անունը, Իթիթիստի պարագլուխները կախել, իրենց մէջ գրաւուած զինքեր և ռազմամթերքներ յետս վերադարձնել, ինչպէս նաև ինքնապաշտպանութեան համար զէնք բաժնել իրենց, նոյն իսկ զէնքի տեսակը մաքուր բնական պայմանաւ իրենք որոշելով, Բարձրագոյն Ատենաին յանձնել նախորդ Դահլիճներու անդամները եւայլն ևայլն:

Կր կարծուէր թէ այդ պահանջներէն որոնք մէկ մասին գոհացում տրուելէ վերջ ապաւանդները պիտի հանդարտէին: Ապա անոնք նոյն իսկ սկսան իրենց այդ պահանջները իրենց ձեռքով բռնի առնել: Առանց սպասելու վարչական կարգադրութիւններու, որպէսզի ընդհանուր չեն ըլլան շարժումի բոլոր բանտարկեալներուն, Սկիւպի բանտերուն վրայ խուժած և հազարէ աւելի բանտարկեալներ սղատագրուած են: Արպանիստի Սկիւպի գրաւած և իրենց կեդրոնն ու բանակատեղին ըրած են: Այ միայն Սկիւպը իրենց ձեռքն է, այլև անոր բացարձակ տէրն են հիմա, ուր հրացանը ուսին ազատ կը պտտին: Բանազանի առթիւ Սկիւպի մէջ խալած մը ողջմեղելու համար իրենց նուիրական տօնը աւորմանակ արձակած է և անա երեք հազարի չափ Արպանիստը սկսած են աւելն կողմէ զէնք պայթեցնել քաղաքին տալով պատերազմի դաշտի մը կերպարանքը, որուն առջև հազիւ կարելի է եղած առնել Առնաւուտ ցեղապետներու միջոցով:

Կրուել թէ հիմա արդէն 12-13 հազարի կը հասնի Սկիւպ կեդրոնացող Արպանիստը թիւը, որոնք Սկիւպի վրայ կը քարէն կատարեալ կերպով զինուած և հաւատարմութեամբ կան թէ արդէն մաս մը Արպանիստի Սկիւպի մտած և հազարաւորներ այ անոնց հետեւելու վրայ են:

Ահա չարժուած մը Արպանիստը կողմէն որ արդէն ապօրինութեան ամէն հանգամանք ունի և կառավարութիւնը որոշած է խիստ միջոցներու դիմել: Այլապէս մտադր արդիւնէ և համար խիստ հրաժարման տրուած են տեղւոյն զինուորական իշխանութեանց, որպէսզի ընդդիմադիրներուն հանդէպ ի պահանջն հարկին բռնի ոյժի դիմուի, պատմելով ժառանգ շարժումին պարագլուխները: Կրուել նոյն իսկ թէ Արպանիստը ապաւանդութիւնը զուարթու համար Սկիւպի և Սկիւպի մէջ յանձնաժողովի անգամ և զորաց հրամանատար Իպրահիմ փաշա 24 ժամ. ուսն պայման մը տուեր է, որպէսզի հրազանդութիւն չի յայտնուելու պարագային զինուորական գործողութիւններ սկսի անմիջապէս և արդէն մայրաքաղաքէն ալ 30 վայտ զինուոր զրկուելու է թեղանոթներով պաշարելու Արպանիստի ներքին:

Կառավարութիւնը հարկէ որ ամէն գնով մարէ Արպանիստը մէջ բռնկած այս ներքին ճգնաժեր, որ քիչ մը չափէն աւելի երկար եղաւ երես առած Արպանիստներուն կողմէ և կրպակաւոր համաճարակի մը նման տարածուելի ամբողջ Առնաւուտ լուսնի անհանգստութեան և ըմբոստութեան մատնելով: Կառավարական զիջողութիւններն ու այդ առթիւ ունեցած վարկաբեկութիւնները քիչ մը չափէն աւելի եղան արդէն և մինչև հիմա զսպողական խիստ միջոցներ խնայուելու չէին, գործը այստեղ չի հասցուելու համար:

Բաւական չեն ներքին հաւաստագրութիւնները թէ՛ Արպանիստը հաւատարմ հպատակներ են Օսմ. կառավարութեան և ի հարկին պատրաստ են իրենց արիւնք թափել Օսմ. հայրենիքէն թիղ մը հող չի կորուստելու: Նախանձախնդրութեամբ վառուած և ինչ աւելի զրակաւ ապացոյց Արպանիստներու անջատողական գաղափարներուն, քան այն անհանգիստ շարժումները որ անոնք ունին Օսմ. Արպանիստի արդար Արպանիստի մը վերածելու իրենց շատ յստակ նպատակին իրազօրման հետապնդումով: Ինչպէս հաւատարմ Օսմ. Հայրենիքէն թիղ մը հող չի կորուցնելու և իրենց արիւնքով զայն պաշտպանելու իրենց կեղծ ու պատիւ չափան. ձախնդրութեան, երբ իրենք են որ այդ հողը գրաւուելու համար արիւնք կը թափեն և անջատողական գաղափարներով կուզեն որ Արպանիստը ըլլայ Ազատ Արպանիստ Արպանիստներուն:

Կառավարութիւնը այ չափազանց րոտորկացաւ: Արպանիստի պահանջներու և խնդիրներու առաջ, Առնաւուտ չափազանց անկամ և կը ստանայ: Կր վախճուի թէ անոր վերջին պահանջն ըլլայ Թուրքիոյ կեանքն ալ ուղի և ներքնապէս տառապեցնել արդէն իսկ շատ տառապող մայր հայրենիքէն կորզելով կտոր մը, որ իրեն սեպակաւանելու կը նկատի անջատողական գաղափարներու ամէն ապացուցուած երևոյթներով:

Օսմ. կառավարութիւնը լուս կընէր, եթէ իր այդ ապաշինորդ զաւակներուն ղէմ վերջը կուտելու, կանուխէն կամ գոնէ հիմաւորէն կուտելու և վերջապէս ձյրեր

իւ զիրքը հանդէպ Արպանիստի թէ յանձին անոր բարեկամ մը թէ թշնամի մը ունի իւր ղէմ: Այդ է կտորակ միջոցը Արպանիստի քաղցկեղին բուժման ...

Ա.Լ.Ո

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԷՋ

Հայերու քանակութեան մաւին երբ երկէ հայու մը կողմէ գրուած յօդուածը կ'արդաւ ժամանակի մէջ միտքս առակ մը եկաւ, չեմ յիշեր որու կողմէ պատմուած:

Երկու մեծախոս ղէմ դիմաց անցած կ'սկսին իրենց սովորական մեծաբանութեան, մին կ'ըսէ. «Պօտոյ քաղաքին մի. ձուլմամբ կաղամբ մը տեսայ որ պարագայէն գիւ ապեցուց» միտքը զարմանք կ'այտնէ և հաւատալ կ'եղծէ. քիչ մը վերջ կ'աւելցնէ. «Դես հարցներ հապս բա. ինչ քաղաքի մեծութեամբ սաւի մը չի նուիրէր տեսայ և պարագայէն չիտրիցայ» անկարելի է կ'ըսէ առաջինը, ինչպէս անկարելի կ'պատահանէ երկրորդը, հապս ինչպէս կարելի պիտի ըլլայ եփել կաղամբը ...

Այսպէս ալ հայ մը Թուրքիոյ հայ ազգաբնակչութեան թիւը միլիոնի կ'աւելնէ. ներքէն պատերազմի ժամանակին, ժամանակը նպատակաւ և նկատումներով չիտրուած վիճակագրութեան մը քաղելով զայն: Աղէկ որ չորս կ'ու հինգ միլիոնի չէ բարձրացուած այդ վիճակագրութիւնը որ անտարակոյս Համիտի ախրժակ, ալ ան աւելի պիտի սրէր, հայերն ջարդիլ տալու շատ աւելի մեծ համեմատութեամբ ...

Բայց խնդիրը հոտ չէ, այդ հայ ստորագրած յօդուածը զիրքը համագործակցութեամբ է այդ տղերքն, կատակ ընել ուզած է թէ խնդրու համար միայն գրած ... Ամեն պարագայի տակ անախորժ է եթէ կատակ է, իսկ անտեղի քաղաքական պէս եթէ լրջօրէն արտայայտուած կարծիք մըն է:

Եւ երբակացութիւնն այն կ'ըլլայ որ երեք միլիոնի վրայ 30 երեսփոխան կ'պահանջէ որ տանք Խորհրդարանին:

Այդ յօդուածագիրը պարզօրէն պիտի ըսեմ որ հայ մը չէ և եթէ հայ մըն է իր ազգը չտրեմ, եթէ սրէր այդ տեսակ ձախող և կործանարար առաջարկ մը չէր զնեք մէջտեղ:

Հին և նոր ընթերցանութեան մամանակ հայերու կրած հալածանքներն ու ջարդերը քիչ եկան որ հիմակ ալ երեսն պահանջներ, հայերն զիրար ըզկտեն: Տասը և րեսփոխան ընտրէն համար զիրար կուտենք, հապս եթէ երեսունի իրաւունք տրուի մեզի ... կործանեցանք լմնացանք, ինչը է ք ինչ է ք, ոչարեցէ՛ք ...

ԵՍ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑՆԵՐ ՄԱՐԶԱՆՔ ԵՒ ՏԻՍԻՓԼԻՆ

Ա.

Տիգրեարական անյեղի օրինաց տակ, ամէն ինչ որ շարժում և կեանք ունի, բարեխղութեան երթակայ է: Ոոյն բարեչրջութիւնը լաւագոյնին, բարին, ու զեղեցիկին ձգտող ուժն է, և կախում ունի ժամանակի և դարու ըմբոստողական ոգիէն:

Մարդկային ցեղը իր մէջ բնածին, անյազոյրդ մղում մը ունի, որ շարունակ

կարծազանգ իր ականջին յառաջ, յառաջ ... Այս պայքարի և մրցակցութեան այնքան զօրեղ դարուն մէջ, ամէն ազգ կարելիք ի գործ կը զնէ, կը ճգնի, կը տքնի, այս յառաջդիմութեան դաշտին խելու, որուն համար երբէք չեն ընկրկիր միլիոնաւոր սակներու առջև իսկ: Քաղաքակրթի ոչխարը հիմա քաղաքէն ըմբոստած է թէ՛ ինչ սեթոտներով, ինչ ուղղութեամբ երիտասարդութիւն մը պատրաստել պէտք է, որպէսզի կարենայ ամբողջապէս իր ցեղին առաջնութիւններն ու առաւելութիւնները մարմնացնել: Մարդկային ցեղը չընենք ունեցած է, որ ժամանակ մը փառաբանուած և գովուած են այն անձերը, որոնք Ֆիզիքական ուժի գորեղագոյն տիպարներ հանդիսացած են:

Ազգ մը իր կտրիճ զաւակներովն է որ կրնայ պարծնալ, այս զաղաքարը այնչափ յառաջացաւ որ Յունական դիցանոյն տիպերէն դուրս, Հռոմէականաց, Ալեքանդրեան և Հայաստանի և այլ երկրներու մէջ ալ հիւրասիրուեցաւ, վկայ են ասոնց ազգային աւանդութիւնները ու Յունական դիցաբանութիւնները: Սակայն յունական երևակայող միտքը ինչ հիւսքանք տաղեր կը հիւսէր իր քաջ գործ արի զաւակներուն վրայ, ու եկաւ ժամանակ մ'ալ որ ճարպիկ և ճապակի ըմբռնէր, ցուլամարտներ, գոգանազուպներ Աստուծոյ որդիներ կոչուեցան որոնք երկրիս քննէր զրկուած էին մարդոց մէջ ապրելու համար:

Ապարթագիք իրենց հուժկու և պարթիւ հասակներովն ու կազմուածքներովը, այնքան համբաւած էին, որ սովորութիւն ունէին իրենց պզտիկները 41 հատ անխնայ խարազանի հարուածներու ենթարկել, եթէ տղան տոկար անաւանիկ ան ապրելու իրաւունք ունէր և կը համարուէր լաւագոյն սպարդաղի քաղաքացի մը, հակառակ պարագային ան կ'մեռէր, և ազգը տկար ու վտիտ էակի մը ապագայ անտեղութիւններէն ազատուած կը նկատուէր: Յոյներու մէջ այսպէս յատկաւ Ալեքսը միտք, առողջ մարմնով մէջ վարդապետութիւնը որ մինչև այսօր իբր հական ճշմարտութիւն մը կը դաւանի գիտութիւնը:

Երբ մարդկութիւնը միջին դարուն մէջ թեւակոխեց, ու եւր Քրիստոնէութիւնն ալ սկսաւ իր փթթումներն ունենալ, կարծես ժամանակ մը եկաւ որ այս ֆիզիքականի հանդէպ տաժան հոգն ու խնամքը անպէտ դարձաւ:

Շատեր սակայն մտածեցին թէ՛ մարմնոյ չափազանց հուժկու վիճակը պատճառ մը կըլլայ որ, մարդս անտես ընէ, իր հոգեկան պարտականութիւնները, որով կրպէն չարժեք այս անցաւ որ և հողեղէն մարմնոյ վրայ այդչափ գոբգոբալ և նոյն իսկ բժիշկները իբր ներքինիկոյ դաւանելի սկսան դաւնք, որոնք Աստուծոյ կողմէ մարդուս տրուած ցաւերուն ղէմ մաքառիլ կը փորձէին, լաւագոյն կը համարէին քարայն երու, մեղակեաց վայրերու մէջ մեկուսանալ, մարմնին չարչիկ, ծակծկել, որպէսզի յետ մահուան Աստուծոյ թագաւորութեան մասնագորդներն ըլլային:

Այս սխալ և թիւր ըմբոստումները իրենց մշտնջենի տիրողութեան մէջ չ'մնացին, (Սակայն սերունդ մը որ մինչև ցարդ կ'մնայ Հեղիատաւարի մէջ, որ բոլորովին կը տարբերի և զոր կը կոչուի ֆաշիստ, այսինքն էակի վարդապետութեան պատկանող ամենահաւատարմի և արաւմանի տակերտներն, որոնց մասին եթէ առիթն ունենանք յառաջիկային պիտի խօսինք անոնց վրայ թէ՛ ինչ անհասկնալի մաք-

նիսական գործառնան մը տէր են որ Բրիտ. տոսի թուականէն շատ դարեր առաջ Եւրոպայէն սերունդ, ընտանիք ընտանիք, աշակերտ աշակերտ, իրենանց մէջ մինչև ցարդ պահած են այնպիսի գիտական գաղտնիքներ որ Եւրոպացիք այս վերջին մասնականներս միայն կարողացան ձեռք ձգել չնչերային հրահանգը միայն, հրահանգ մը որ այսօր հրաշքներ կը գործէ բժշկութեան, գիտութեան և եամանաւանդ (medium) երկականներու աշխարհին մէջ) Այսպէս հետզհետէ գիտութիւնը եկաւ իր փառայեղ լոյսին տակ անգոյութեան մատնելու զանաւոր և հաստատեց որ մարին և միտք հաւատարմապէս զարգացնելու են և ասոնք մին միւսին անքաժանելի լրացութիւններ են, կշիռք մը որուն եթէ մէկը չեմարդ լեցուած ըլլայ և միւսը պարտաւոր, արդեօք անկէ հաւատարմութիւն ակնկալել կարելի է:

Գար. Բոտտի և Մեյնոյ, մարմնավարդի ուսուցիչ (Շար.) Պ. Մէլիքեան:

ՕՐԻՆԱԿԵՆ ԶԵՆԱՐԱԿՆԵՐ

Գորտէլիոյ Մատուռ - Եկեղեցին ու որ այնքան է, անշուշտ կարգացած է տաճարին դրան մէջ կողմը մամուռ սեղանին վրայ դրուած գաւառակներ վերև հետեւեալ ազդող Վ. Եկեղեցւոյ մէջ այնակ չորջապայել սովորութիւնը ջնջուած է. հանցեցք հաս ձգել ձերնուէրները: Գորտէլիո հաստատուած այս օրինակի զորութիւնը, որ մին է եկեղեցական բարեկարգութեան զլուստը հիմքերէն, տես տարին կը բոլորէ և ուրախ եմ Գորտէլիոյ հայութիւնը հրապարակաւ շնորհաւորելու բաղդն ունենալու համար:

Թէ պնակները վերցնելով եկեղեցւոյ հասոյթը չի պակսիր, կրնայ հաստատել Գորտէլիոյ Թաղ. Խորհրդոյ հաշուետւածաբանը: Զննման թուականէն ի վեր գանձառանկին տուած հասոյթ գումարը հաւասար է նոյնքան ժամանակի համար պնակներէն գոյացածին: Ահաւասիկ կարկառուն ապացոյց մը որ հերքուած չվերցնելու և որուն անկէ ամէն երկազրական հայրներ կը լռեն քանի որ թիւերը կը խօսին:

Ինծի հետ շատերուն համար ասիկա զրաւական մըն է թէ ժողովուրդը սակի կուտայ և կը սատարէ իր բարեգործական հաստատութեանց երբ գանձութեան բարեկարգ տեսէ: Եւ կարծեմ ժողովուրդը կը փափաքի իր իր պարտքը վճարել իր բաժնը գումար մը եկեղեցիին և զպրօքին մատակարարութեան համար, մինչդեռ մենք պնակներով և գանձանակներով կը մտնենք անոր և ողորմութիւն կը խօսինք: Եւ արեւմտեան երկրներու մեր զի մուսին: Զենք կրնար հաւատալ որ ժողովուրդը իրէն այս դարուս մէջ իր նախնեաց «ողորմելու» այդ հին զորութիւնը, եթէ համոզուի խորապէս թէ պարտական է իր եկեղեցին և զպրօքը հազար և թէ անոնց բարեկարգութիւնը չափաւոր է իր կրօնազգային զգացումներուն և կրթասիրութեան:

Գորտէլիոյցի հայր այսօր այլևս համոզուած է հաստատապէս ինչ իր որդեգրած

գեղեցիկ գործիւնը, միակ և պատուաբեր միջոցն է իր սպասարկ հաստատութիւնները պահելու և գործնականապէս ցոյց տալու սո աչս իր համակրածը կա նախադրապէս վճարելով կրթ. եկեղեցւոյ կան տուրքը:

Յատուցիւնը վերափոխուած Տաղաւորին տնտեսութեան է Գորտէլիոյ Ս. Առաքելականութիւն եկեղեցիին ուր աստիճանաբար սովորութիւն իր Բզ Իրցին: Տարուան հինգ Տաղաւորներուն, մասնաւորապէս իր եկեղեցիին տօնին այդ օրուան համար գաւառակներ մէջ Թաղ. Խորհուրդը պնակ մը միայն ունի, ուստաւորներու յատուկ, և ասիկա պէտք չէ չի թել եկեղեցւոյ մէջ պնակներ շրջապալելու հետ ինչպէս ամանք կատարելու: Իսկ զպրօքի Տիկանց Ազգայնապալ Խաւարչուէրներ կը պարտաւորուին սարքել վիճակահանութիւն մը, որուն տնտեսը սկսած են ցոր. ունի, ամառուան այս տարին ամէն յոգնութիւն յանձն առնելով անձնութեամբ վիճակահանութեան նիւթերուն մէջ սոց ջկանդ ձեռագործներու արժէքաւոր կտորներ կան շատ մը, մին քան միւսը նորա հիւս և զեղեցիակերտ:

Գորտէլիոյ և մանաւանդ ուսուցիչներու անորոյ վիճակին նկատմամբ օրուան հրատապ կացութեան և ընդհանուր խռովի կադաւառումի, վերընտրութիւնը հրաժարեցողութիւն երկուքին մէջ ուրախութիւն և միջոցաւ չէ միջոց տեսնելու Գորտէլիոյ որ իր վարժարանին և անոր պաշտօնականներուն վիճակը կանուխէն որոշած է: Պատ. Թաղ. Խորհուրդը որուն անունապետն է Տիար Տօթի Լիֆիճեան Յաւիթի մէջ իր մէջ նիստով վերահաստատած է իր վարժարանի պաշտօնէութիւնը խմբակի իրեն պաշտօնին մէջ յատուցիւնը զպրօքական տարեշրջանին համար, և Օգոստոսի վերջին չարթուն զպրօքը վերաբանալու սակի պատրաստութիւն տեսնուած է զերթէ:

Կը շնորհաւորեմ Գորտէլիոյ Թաղ. Խորհուրդը, արգոյ Հայութիւնը, Տիկ. Գոյ. Առաքելականութիւնը որ ձեռք Անոքի տրուած օրինակելի ձեռնարկներով եկեղեցւոյ և վարժարանաց բարեկարգութեամբ կ'զբաղին անվատ:

Գորտէլիո Զ. ԵՐԱՄԵԱՆ

ԹԵՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՍԱԼԻԶԼԻ ԶԱՅՈՑ ՅԱԼԱԼԻ ԿԵՆՈՒՄԷՆԻ

Սալիկն, 4/19 Ոգոս.

Տարի մը առաջ քահանայի մը շնորհիւ մեր փոքրիկները իրթութիւն կրտսանային, հազիւ թէ տարի մը սանցեցաւ իր պաշտօնավարութեան օրէն անապաշտօնի բարձրագուծով նոյն քահանան չենք գիտեր ինչպէս Պարտիքի փառաբանեցաւ, մեզ թողնելով անոնց քահանայի:

Բաղադրան հայութիւնը հազիւ 20-25 տարեկաններուն գրեթէ մեծաւ մասամբ հողագործ և արհեստագործ դասակարգէն կը բաղկանայ և զուրկ է գինքր առաջնորդ ղէ, խնդիր չէ քահանայ կամ ուսուցիչ, Յառաջդիւնի կուզէ՞ք, ապա-

թիւնը չկրնար ըլլալ:

— Կարծեմ թէ կուզեն զիս նախատել, Ալթիէնի:

— Ոչ... պարզապէս կ'ըսեմ: Կուզենք քաւ իշխանութիւնը ի գործ դնել այդ անունութիւնը խղելու համար:

— Ինչպէս համար, պատճառներ ցոյց տուր ինծի:

— Պատճառներն օգուտ չունին... պատասխանէ ինծի Տանտօյ:

— Լաւ ուրեմն, կը պատասխանեմ ո'չ, Ալթիէնի:

— Այսպէս պիտի թողու որ վաղը նրանախօսութիւնը կատարուի:

— Այո, վաղը Լիւթօր Տանտօյ և Ռօլան Գանտիստօ պիտի նշանուին Վենետիկի պատրիարքին առջև:

— Ու և է բան մը չպիտի կրնայ խղել ձեր որդւոյն:

— Ոչ մէկ բան աշխարհիս վրայ:

Կայծառ զգրուածի պէս մնաց: Եւ ես տխուրս չկողայ պատճառ տեսնել այդ մարդուն հոգիին մէջ: Զատկաւ թէ քեզի կը սիրէր... կարծեցի թէ քաղաքական բանակցութեան մը վրայ էր խնդիրը և

ցոյցը անաւասիկ քահանային հետանալէն հազիւ ամիս մը յետոյ, Պարտի մը դասատւ մակդիրը տալով իրեն, ներկայացաւ մեզ որուն ոչ ինքնութիւնը յայտնի էր և ոչ մէկ վկայական ունէր, այն երկու կէտին յենով տեղույ Թաղ. Խորհ. անգուցի չընդունին, կ'երկի թէ քաղաքէ քաղաք պաշտօն կը փնտէր, սակայն չը յաւանտեցաւ մարդը սոյն կտրուկ մէջ մեծէն, այլ մի քանի օր մնալով ժողովուրդը գինեց տեղույ մի քանի զիւրախափերը և հասաւ նպատակին:

Ի՞նչ եղաւ վերջը, դասատուն անուանուող Պարտի տարի մը ազգին փառաբանութիւն կերպարեցաւ և անոր փոխարէն ոչ մէկ բան փոքրիկներուն կրցաւ տրուեցնել:

Հասնելու նայելով այս տարի ալ վարժապետ կոչուող պարտի քանի մը անձիկը եւս չհասցից ընելով իրեն, ամէն ջանք կը թափեն ժողովրդին սիրտը գրաւելով երկրորդ անգամ զաստուղութեան ավտին բաղմբու:

Ես միշտ փափաքող ըլլալուս քաղաքին հայութեան յառաջդիմութեանը և վերջ տալու համար եղած ակտիւն գործերուն կուզամ «Խաչինք»ի միջոցաւ իմ մերի Առաջնորդարանին լուրջ ուղղութեանը հասնելու մեր վրայ, որպէսզի քաղաքին համար անօրինակելի բարեկարգութեան ժամ առաջ խորհուի:

Կ. ԵՐԱՄԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒՂԱՐԳ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Մանաւորանի վարժարանի Պոլսոյ Խորհրդականութիւնը Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ նիստ գումարած է և որոշած է որ նորոնոր Տեսուչ Բրոք. Յովհաննէ Յակոբեանը Սերաստիա մեկրի Սերաստիոյ մէջ բացուելիք վարժարանին համար որոշուած է քանակի գ զինուորիկ ճիւղավար աշակերտներ ընդունել զառանգէն, որոնց ընդունելութեան պայմաններն որոշելով հարկ եղած հրահանգները տրուած է Տեսուչին: Մանաւորանի կտրուոր ուսուցիչներէ Պ. Ուսիկանի, խրատակալութիւնը որոշած է նախատուութիւն մընել իր 23 տարուան բարեօք պաշտօնավարութեան համար: Մանաւորանի տաներէն որոշուած է երկու հոգի Զուրիցիա և մէկ հոգի Բարիկ զրկել:

— Սկզբից առաջնորդը Պատրիարքարանին կը տեղեկագրէ թէ Ասորի քահանաներ առանց իրեն հարցնելու հայերուն մէջ կը մտնեն և ապօրինի պաշկեր, կը նուէրներ, թաղումներ և այլն կը կատարեն: Կը թուէ թէ որոշ պայմաններ կատարած են և հրահանգ կը խնդրէ:

— «Շանթ»ին մէջ կը կորդանք:

Անհաւատալի կը թուի մեզի լուրը: Բայց ցաւալի է որ իրողութիւնն է: Ս. Ա. փառ' տուն վերադարձած միջոցին ճարձան կաթուածահար կը լլալ, իր լիզուէն է որ մասնաւորաբար գործածել կը զաղրի: Դրիդսթէմը մեր նստալը երգիծաբանութեան եղական վարպետն է որ անա-

թէ կուզեն Տօթին որդին ամուսնացնել աւելի հարուստ աղջկան մը հետ... Այսպէս երբոր Ալթիէնի զողոթուն ձայնով մը հարցուց թէ իմ վերջին պատասխանս այդ էր պատասխանեցի:

— Ալթիէնի, աւելի խօսք մը այդ մտքով իմ կողմէս իբրեւ ծանր նախատիք մը պիտի նկատուի:

Այն տեսն, տրագոդէն հեռացաւ: Ինչեւ չեմ գիտեր ինչ տեսակ նախազգացումէ մը մղուած, սկսայ անոր հետեւի... Անիկա աչքէ չհեռացաւ... տեսայ որ մտաւ... ո'ր... չուարողնի իմքեզիս պատր:

Տանտօյ լռեց:

Լէոնոր այժմ անոր չընեն էն կախուած, հե ինչ հասկնալով որ սոսկալի գողտիքի մը բանալին պիտի ունենար, կ'ապուէր սարսուռ:

Բանի մը վարկեանէ ետք, Տանտօյ չարուսակեց:

— Հոս պէտք է որ իմ ինչողութիւնս սրեմ, զաւակս, որովհետեւ այժմ իսկ, այսքան տարիներէ ետք, կը հարցնեմ ես ինծի եթէ չեմ երազած կամ եթէ իրապէս

կը կորսնցնէ խօսելու վարժութիւնը: Տեսաւ որ ասիկա գրագէտի մը համար մասնաւոր, որուն խօքը կը փնտտուէր ու կը փնտտուէ շարունակ, Ազատ կեանքի ու ամուսնութեան փառաբանութիւնը երգող Ալթիէնը զժողովը հղաւ ճակատագրուէն ամուսնութեան մէջ, որուն սեմին վրայ արդէն իր համակրելի կերը հիւանդացաւ, և ինչ ալ անա կուգայ իր կարգին ընտանեկան մեծ վիշտը ծանրացնելու:

— Յուլիս 20-ին Հայոց Զորի խէզ գիւղին վրայ 30-ի չափ չարագործ աւազակներ յարձակեր և ժամուան մը չափ հրացանաձգութիւն ընելով գիւղին վրայ հետացին:

— Վանի դատարանը անպարտ արձակել է Արմէնի ձկնորսին երկու կապալտու հայերը, որոնք ինքնապաշտպանութեան համար քիւրտ մը սպաննած են եղեր:

— Յոսաֆիկայ Ս. Առաքելականութեան (վաղ) յայտուած փափաքանաց համաձայն Ամեն. Ս. Օրմանեան պատարագ պիտի մատուցուի Այ-Սթէֆանօսի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին:

Վերապալ...:

— Եւրոպայի հովիւ Գէորգ Լեպո. Իւթիճեան Ամերիկայի հովուութեան համար իրեն եղած առաջարկը մերժել է, պատրուակ բռնելով թէ թիկնները թոյլատու չեն ըլլար իր առաջնական վիճակը իսկապի ունենալով այդպիսի հեռաւոր ճանապարհութիւն մը ստանձնելու: (Ծ. Ա. Կը զարմանանք, քաջազգով վիճակով եպիսկոպոս մը անա, որ Ամերիկա գնալ կը մերժէ Փարիզը թողնելով, չի փոխելու համար Եւրոպայի Ամերիկայի հետ յեղի կաթիլիս ընտրելն գինքր էլ վիճակին գնալու համար, հեռու է եւ չեմ երթար պիտի ըսէր...)

ՆԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԵՂԻՈՅՈՒ Կառավարական պաշտօնեաներն Նիստ պէյ. նկատելով որ պաշտօնէից քաղաքականութեամբ զբաղելու արգելքը հակասահմանադրական կարգադրութիւն մըն է, առջի օր իր հրաժարականը մատուց:

ՊՈԼԻՍՈՅ օտոկաններուն թիւը լրացած ըլլալով անոնցմէ շատերը ցարդ անպաշտօն կը մնան, այս պատճառաւ պրոսէկուսակալութեան հարցուած է թէ արդեօք նահանգին մէջ օտոկանական րոյ պաշտօններ կը գտնուին:

ԻՄԼԻԿԵՆՍ Կատարուող բանտին տնօրէն Ռէլիտ պէյ 15 օրուան արձակուրդ առած ըլլալով անոր փոխարինող կ'որդուեցաւ բանտային գրագիր Մէնէտ Բասիլէն:

ԱՄԻՔԻ գինքր Գասպայի երկաթուղիի ընկերութեան պաշտօնեաներն Արտագուս Մէլիս արդու իր բարեկամներէն մէկուն հետ կորել բռնուելով՝ ազգուէն դանակով վիրաւորուեցաւ անկէ, վիրաւորեալը իր տանը փախդուեցաւ:

ԶՈՐԵՔԵՆԻԹԻ Կէօրին Այ - Նիքոլա

տեսայ այն անարկու տեսարանը... ըսի քեզի որ տեսայ Վիլիսի... որ կը մտնէր իմքեզիս պատար: Գրեթէ նոյն պահուն իրեն հետ հասայ: Դուրը զարկի առանց լաւ հասկնալու թէ ինչ կ'ընէր... բացին... սարսուռ մը ինծի տաւ:

— Մտէք, տէր մօ քառի: Զնգի միայն կ'սպասեն:

Վերաբերելով մասուր կը ծածկէի դէմքս, այս ծառան գիս միայնաթի տեղն առած էր, որ այն ժամանակ աւազ-խուզարկուէր: Բայց այս ամենն ինծի այնքան տարօրինակ կ'երեւին, ես ինքս այնքան ալայլած էի որ լռեցի, և ծառային նշան մը ընելով անոր հետեւեցայ, Լուդարձակ արահի ձը մէջ մտնուց գիւս և լուռ:

— Հեռուէն գտնուած դուրը բացէք... ինծի արգելուած է աւելի հեռու երթալ...

Այն տեսն ինձէն հեռացաւ և միայնակ մնաց այս ընդարձակ ամայի սենեակին մէջ, քալ մը առնելու չհամարձակելով, ինքնիրեն ընելով որ անվայել կերպով զեղծած էի այդ ծառային յիստուսը, և թէ գաղտնիքներու միջամուխը կ'ըլլայի

ՄԻՇԷԼ ԶԵՎԱԲՕ

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐԸ

ԻՖ.

ՏԱՆՏՈՒՍ ԳԱՐՈՒՍՏ (Շար.)

— Այդ պարագային խօսէ... Ալթիէնի տատամեցաւ քանի մը երկվայրկեան որ ինծի շատ երկար երեցան: Եւ յանկարծ ըսաւ ինծի:

— Աղջկա զ ամուսնութիւնը Ռօլան Գանտիստօի հետ, վերջնապէս որոշուած է...

— Այդպէս ըլլար գիտաւ, Ալթիէնի:

— Ու և է բան մը չկրնար գայն խղի:

— Ոչինչ, Ալթիէնի: Տանտօյ մը և Գանտիստօ մը, չեն կրնար խոստմադրուած ըլլալ:

— Եւ եթէ ըսէի որ այդ ամուսնու-

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԴՈՐԾԸ ՓՈԽԱՅՈՒՄ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՒՄ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՁ 1782 ԻՆ

Ընկերութեան ընդհանուր դրամագլուխը

Պահեստ, Գույքերը ևն. աւելի է քան

վճարած է մինչև այսօր վնասներու համար աւելի քան

Այս հանրածանօթ ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, ևն. նպատաւոր պայմաններով:

Անգլ. Ոսկի 13,000,000

70,000,000

L'INTERNATIONALE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

Հաստատուած Ի ՏԻՍԷԼՏՐՖ

EXCESS

INSURANCE CO LTD

Winchester House

Հաստատուած Ի ԼՈՆԸՈՆ

ԱՆԳԼ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

Այս երկու ընկերութիւնները կ'ապահովագրեն ծովային արկածներու դէմ ամեն տեսակ ապրանքներ խիստ նպատաւոր պայմաններով:

Կազմող ներկայացուցիչ Իզմիլի եւ շրջակայից համար

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

Այն Եօրիկ Կոստանդ Սիւրխասեան Գերբանէ Թիւ 9

— 10 —

ԼԸ ՏԱՆԻԹՈ Ս ՎԻԷՆ

ԱՌՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐԸՆԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատուած 1867 ին

Առանձնապատկ ձեռնարկ կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ցայսօր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 ֆր.
Պահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ. —

հեռաճի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով.

Որոշ պայմանաւորով կամ հատկի մը վճարմամբ անկորոշութեամբ պարագային:

Խառն ապահովագրութիւնը. 3% ապահովագր. յաւելումով:

Սժուրի եւ իննալողական ապահովագրութիւնը:

Բոլիան և պայմաններն ամենէ նորոգութիւնն են և ամենէ առատաձեռն: Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ԲՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆՐԻԲԷՉ
Քիւլիւս Բուզու Օղլու խան

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԵՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՇԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադ. 1720 ին Ի ԼՈՆԸՈՆ

Գոյք ընկերութեան

Ա. Ո. 5,000,000

վճարեալ Ապահովագրեալներուն

» » 42,000,000

ՀՐԴԵՇԻ ՃԻԻՂ. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կը

կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպատաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՑԻ ՃԻԻՂ. — Ընկերութիւնը նպատաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեղութեան վրայ: Խառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն ևն. ևն. Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ռ. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քինիլ պատուիրակ

Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալներ

ԱՋՆԻԻ ՏԻԿՆԱՅՔ

Բարիգի բա
բէնը կամ տը-
էգօլը ու ընդ-
ֆէրը որք հա-
մայն աշխարհի
ձօտան կ'ստեղ-
ծեն, չեն կա-
րող ձեզ պէտք
պահ շինու-
թիւնը տայ թէ
յունիք Տիվա
Diva գործէն
որ Բարիգու-
հիւնքուն խե-
ւ մարգան է,
և որ կը գըտ-
նուի միմիայն
Լուվրը վա-
ճապատանգ մէջ
Diva, Diva

ԲՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ Ս. ԲԵԴՐԱՊՈՒՐԿ

Դրամագլուխ ամբողջու-	Յր. 10,886,660
Թեամբ տրուած	» 187,322,000
Պահեստի գումար	» 581,115,000
Ապահովագր. վճարեալ	» 83,232,000
Ապահովագր. վճարեալ	» 83,232,000
1908 ընդունուած	» 83,232,000
Ապահովագրութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն տեսակ արկածներու դէմ ծախսարդարեանց դէմ, Կեանքի հա- մար. Աւելի տեսակ արկածներու դէմ ծախսարդարեանց դէմ, Կեանքի հա- մար. Աւելի տեսակ արկածներու դէմ ծախսարդարեանց դէմ, Կեանքի հա-	

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ՄՐԱԲԻԲԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒՅԻՆՕՐՈԼՈ
Բոսած Ենուեմ 14

ՆՈՐԹ-ՅԵՐՆ (NORTHERN)

ՀՐԴԵՇԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Իզմիլի Գործակալութիւն Քաստատուած
1864 ին ի վեր

Դրամագլուխ Ընկերութեան Լ. Ս. 30000000
Տարեկան հասցի » » 16000000
Պահեստի գումար » » 66730000
Ընկերութիւնն նպատաւոր պայմանն-
երով կ'ապահովագրէ անշարժ կալուածներ,
գործարաններ, ամեն տեսակ ապրանքներ
ևն. ևն.:

Տեղեկութեանց համար դիմել առ

ՃԵՅՄՍ ՀԱԹԳԵՆՍՈՆ
ԸՆԴՂԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱՆ ԻԶՄԻՐԻԵՒ ՓՈԲՐ ՈՍԻՈՒ
Յրամկաց քաղ. Բաւսաժ Սորուցուեկեկ

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՒՍԲԻՆ

Կըզմեուի հետեւալ վաճառատուներուն մէջ.

ՊԱՐԱՊԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐԳ

ՓՈՒՍԲԻՆ ԿԱՊԻՏԱՆ

ՀԱՅ ԼԱՅՖ ԵՒԼՆ. ԵՒԼ.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ ՔԱՄԵԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԻ. ԱՌԱՐԻԹԷՆ)

ՄԱՍՆԱՃԻՂ ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ. 33

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Այստեղ տեսնուի եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակի ապրանք,
որոնք աղտի կրնան գործացնել ամենէ նորաճաշակները:
Գինքու անհամեմատ աժանութիւն, ապրանքներու տոկոսներ ինչ անմրցելի չեն
Այցելեցէք անկամ մը ՔԱՄԵԼԻԱԻՍԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE BRANCHE-MARITIM ETIABLE A LONDRES EN 1720

Մտալին Ապահովագրական Ընկ. խիստ
վառատոր պայմաններով: Մտնաւոր պաւ-
պանաւթեամբ մը ընկերութիւնու կապահոյ-
պըրդրոնաւ կրակի արկածներ, 10 օրուար
նոյժ անսամազ մը ընկերանցներու (Docks
մէջ ինչպէս յԱՅԳԻՄ նոյնպէս և դիւար
տօղերու մէջ ինչպէս Մարտիլի, Հալոի
Համալոյրի ևն. ևն.:

Իզմիլի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER

ESTABLISHED 1782
PHOENIX ASSURANCE
COMPANY L^D OF LONDON

Դրամագլուխ և պահեստի գումար Ա.
Ո. 4,500,000 Տարեկան հասցի Ա. Ո.
4,500,000:

«ՅԷՆԻԲՈ» 122 տարիէ ի վեր հի.
ձեռնած սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան քն-
կերութիւն մ'է և ցարդ հասուցած է տոտե
բան 27,000,000 Ա. Ո. Քառուց համար:
«ՅԷՆԻԲՈ» կ'ապահովագրէ հրդեհի
դէմ շէնք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպատ-
աւոր պայմաններով, Դիմել առ

Իլազօր Ընդհ. Գործակալ. Իզմիլի
Գաւառայ
F. BLACKLER